

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 131

van **ROOSMARIJN BECKERS**

datum: 16 november 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Seksueel grensoverschrijdend gedrag op school - Bevindingen bevraging Vlaamse Scholierenkoepel

Recent hield de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) een brede bevraging over de schoolse bevindingen en het welzijn van scholieren. Daarin kwamen bij het onderdeel fysieke en mentale veiligheid en integriteit enkele opmerkelijke resultaten naar voren rond seksueel grensoverschrijdend gedrag op school. 15% zegt dat ze op school al seksueel grensoverschrijdend gedrag zagen door een leerling. 8% geeft aan dat ze dit zagen gebeuren door een leerkracht of andere volwassene. Bij scholieren in de derde graad zag 12% al eens grensoverschrijdend gedrag door een leerkracht of een andere volwassene.

Wat de vraag betreft of de leerlingen zelf al seksueel grensoverschrijdend gedrag ondervonden, zien we dat 7% van de bevraagde scholieren ooit al in aanraking kwam met seksueel grensoverschrijdend gedrag op school door een leerling en 3% door een leerkracht. Bij meisjes uit de derde graad is dat 9% (door een leerling) en 6% (door een leerkracht).

Zoals ook bleek uit het antwoord van de minister op mijn eerdere vraag om uitleg over misbruik en grensoverschrijdend gedrag bij (jonge) kinderen en de rol die het onderwijs daarin kan spelen, zijn er al heel wat preventieve en curatieve initiatieven en acties, maar volgens VSK en Sensoa zijn er nog altijd lacunes in het beleid waardoor de drempel om seksueel grensoverschrijdend gedrag te melden te hoog blijft en dit soort gedrag dus kan blijven voortbestaan op school.

Om het tij te keren pleit de scholierenkoepel voor meer preventie op school, onder meer via de lessen seksuele opvoeding. Ook moet er volgens VSK een anoniem meldpunt komen waar leerlingen met hun klachten terecht kunnen. Leerlingen kunnen (seksueel) grensoverschrijdend gedrag altijd melden op school (dus bij een leraar, leerlingenbegeleider of directielid) of aan het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB), maar daar bestaat nog altijd heel wat schroom rond. Men kan wel anoniem melding maken bij het Kinderrechtencommissariaat of bij het net nieuw opgerichte algemeen Vlaams extern meldpunt grensoverschrijdend gedrag, dat fungeert in de schoot van het Vlaams Mensenrechteninstituut, maar blijkbaar vinden leerlingen moeilijk de weg naar die kanalen, vooral omdat ze nog te weinig gekend zijn.

1. Hoe evalueert de minister de genoemde cijfers en bevindingen uit de bevraging van VSK?
2. De resultaten zijn erg verontrustend, maar het probleem rond seksueel grensoverschrijdend complex en de afhandeling ervan is natuurlijk vrij complex.

Zal de minister de problematiek verder onderzoeken zodat we meer inzicht krijgen in enerzijds de concrete profielen van slachtoffers en daders op school en anderzijds de manieren waarop meldingen op school worden afgehandeld?

3. Volgens Jolien Peeters van Sensoa hebben nog niet alle scholen aanspreekpunten of een preventief beleid rond seksueel grensoverschrijdend gedrag. Nochtans maakt zo'n preventief beleid deel uit van het algemene welzijnsbeleid op school, wat een decretale verplichting is en onderdeel van het referentiekader voor onderwijskwaliteit. In die hoedanigheid worden de aanwezigheid en kwaliteitsvolle implementatie van het welzijnsbeleid ook gecontroleerd door de onderwijsinspectie.

Zal de minister de inspectie opdragen om daar strikter op toe te zien en dat aspect eventueel te laten opnemen als een aparte focus waarover gerapporteerd moet worden, om scholen meer aan te zetten om daar effectief beter werk van te maken?

4. Zal de minister meer inzetten op het aanstellen en opleiden van vertrouwenspersonen op school? Zo niet, waarom niet?
5. Zal de minister werk maken van een apart anoniem en toegankelijk meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag in de schoolcontext? Zo niet, hoe zal hij ervoor zorgen dat het algemeen Vlaams extern meldpunt grensoverschrijdend gedrag meer algemeen bekend geraakt bij het leerlingenpubliek?
6. Welke eventuele andere maatregelen neemt de minister om zowel preventief als curatief adequater op te treden tegen seksueel grensoverschrijdend gedrag op school?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 131 van 16 november 2023

van **ROOSMARIJN BECKERS**

Grensoverschrijdend gedrag is voor mij een belangrijk speerpunt in het beleid. De school moet een plek zijn waar leerlingen tot leren kunnen komen en een veilige leeromgeving is daarbij onontbeerlijk. Daarbij trek ik als minister duidelijke lijnen in het zand. We mogen en zullen niet wegkijken en geven een duidelijk signaal dat elk geval van seksueel grensoverschrijdend gedrag er één te veel is. Daarbij is het voor mij cruciaal dat de school geen eiland is onze samenleving. Grensoverschrijdend gedrag is immers een maatschappelijk fenomeen dat onze scholen binnenkomt. Ik pleit dan ook voor een domein overschrijdende aanpak, waarin de school haar rol speelt. Niemand wint bij verkokerd beleid. En al zeker de slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag niet.

Dit thema kwam eind november ook ter sprake tijdens een gesprek met de voorzitter en coördinator van de Vlaamse Scholierenkoepel.

Als minister van Onderwijs zet ik scholen aan om werk te maken van een veilig schoolklimaat waarin elke leerling zich optimaal en veilig kan ontwikkelen. Grensoverschrijdend gedrag, van welke aard ook, hoort hier niet in thuis. Ik wil verder inzetten op preventie en het versterken van scholen om hier gepast op te reageren indien het toch gebeurt.

Via verschillende overlegfora volgen we de situatie op de voet. Zo is er de werkgroep integriteit, waarin afstemming plaatsvindt tussen mijn administratie en de aanspreekpunten integriteit bij de onderwijskoepels, GO! en CLB-centrumnetten, eventueel samen met relevante experts. Daarnaast is er ook overleg met politie- en veiligheidsdiensten waar dit thema besproken kan worden.

Vanaf schooljaar 2021-2022 is er reeds een versterkt kwaliteitstoezicht op het beleid op leerlingenbegeleiding in scholen, waarvan het welzijnsbeleid ook deel van uitmaakt. De onderwijsinspectie zal het beleid op leerlingenbegeleiding steeds doorlichten. Ook de kernactiviteiten van de CLB's (signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding) worden doorgelicht.

Op het niveau van de school, wil ik me hoeden voor een *one-size-fits-all*-aanpak. Elke school is anders en de werking rond grensoverschrijdend gedrag is per definitie een aanpak die afhangt van de specifieke schoolcontext. Het is aan de scholen om binnen hun beleid op leerlingenbegeleiding hier afspraken rond te maken, eventueel vertrouwenspersonen aan te stellen en te zorgen voor de nodige ondersteuning. De pedagogische begeleidingsdienst of een externe dienst kunnen de school helpen bij het uitwerken, implementeren en evalueren van hun beleid. Vanuit de overheid willen we scholen daarin ondersteunen én controleren, maar ik hoed me voor het opleggen van één centrale aanpak.

Mijn administratie bekijkt samen met het Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag hoe de werking optimaal op de onderwijscontext kan worden afgestemd. De komende maanden is het de bedoeling om aan draaiboeken te werken. Hierbij wordt er rekening gehouden met in onderwijs al bestaande draaiboeken en het werk van de aanspreekpunten.

Ik verwijs ook graag naar het eerder gegeven antwoord op de recente vraag om uitleg nr. 3541.